Automatiserte kjøretøy og elektroniske trafikkregler – men hva med trafikksikkerheten?

Statens vegvesen

Mobilitet 2023, Betydning av standardisering innenfor transportsystemet

Kjersti Midttun, Sjefingeniør Statens vegvesen

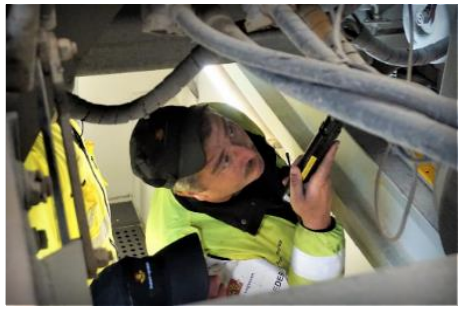

Staten vegvesen sin rolle som «myndighet»

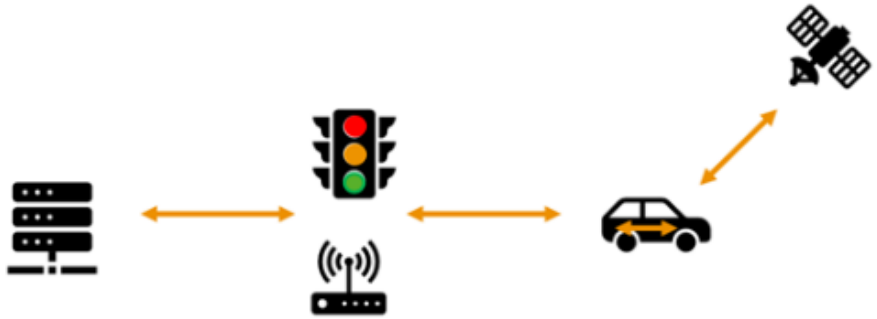

Kommunikasjon og datautveksling i det intelligente transportsystemet

Fra instruksen – *«….Statens vegvesen har myndighets- og forvaltningsoppgaver etter veglova, vegtrafikkloven, yrkestransportlova, ITS-loven og lov om utprøving av selvkjørende kjøretøy med tilhørende regelverk.* ***Statens vegvesen har myndighetsansvar innen ITS for utvikling av et fremtidsrettet helhetlig veitransportsystem….»***

- **Transportsystemet må være standardisert** og gjenkjennelig, *ref trafikkskilt og N300*
- **Transportsystemet må være sikkert** –digital sikkerhet i alle ledd, *f.eks mellom vegkant-bil og mellom bil-bil*
- **Informasjonen mellom alle aktørene må være konsistent** - kjent kvalitet på all data og informasjon som regulerer trafikken

- Svv deltar i arbeidet i regi av **ISO/ CEN, Norge leder ekspertgruppen som nå jobber med elektroniske trafikkregler**
- **Vi jobber tett med EU** både i gjennom deltagelse i prosjekter, men også direkte mot kommisjonen (DG Move)
  - *Europas bilindustri er viktige aktører i dette arbeidet*
- **Digital sikkerhet** er område som er prioritert i Statens vegvesen
  - *Leveranse til Samferdselsdepartementet i 2022 om digital sikkerhet i vegsektoren*
  - *Digital sikkerhet beskriver i ny* ***Vegdataforskrift*** *som blir sendt ut på høring våren 2023*

ITS (intelligente transportsystemer) - Digitalisering av vegtransporten

Statens vegvesen

METR

Statens vegvesen har startet arbeidet med elektroniske trafikkreguleringer, ***METR – «Management of Electronic Traffic Regulations».***

Ansvar flyttes fra bilfører til bilen som juridisk enhet og rutinene for å godkjenne skilt i form av digital informasjon endres.

Krever juridiske endringer og en sikker verdikjede fra autentiserte myndigheter til sluttbruker, samt implementering i tilpasset driftsorganisasjon.

PKI

PKI - Public Key Infrastructure **-** et rammeverk for utstedelse, administrasjon og bruk av digitale sertifikater/sikkerhetsnøkler over datanettverk som skal gi en effektiv, pålitelig og sikker distribusjon av elektroniske trafikkreguleringer.

Arbeidet foregår i tett dialog med europeiske og internasjonale aktører, bygger på internasjonal standardisering og harmonisering. Norge deltar i flere EU-nettverk og prosjekter som skal bidra til å utvikle det sammenhengende transportsystemet i Europa. Dette gjelder også METR

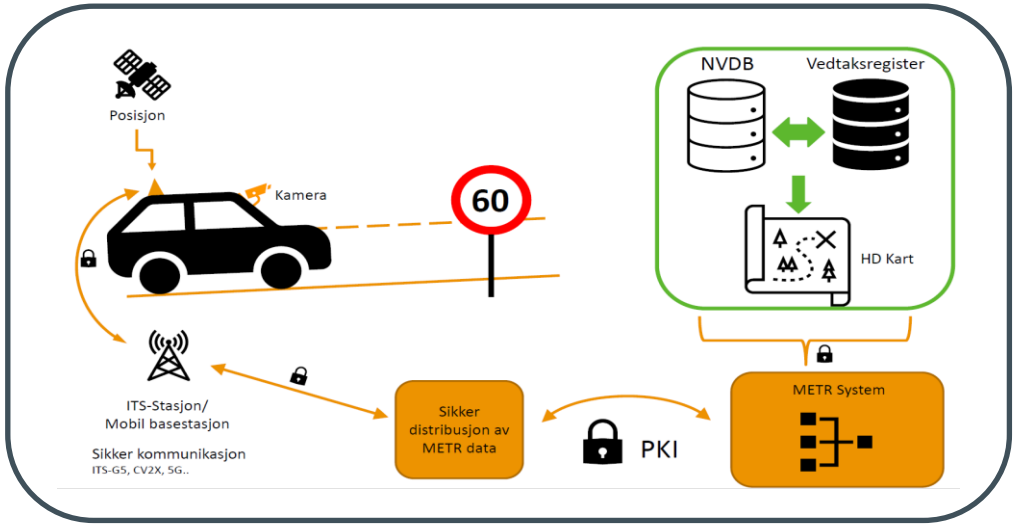

Behovet for endringer i dagens lover og regler

Statens vegvesen

I dagens lovverk er det et krav om at ethvert kjøretøy skal ha en fører som har en rekke plikter og oppgaver. Automatiseringsprosessen vil medføre at føreroppgaver overtas av en maskin.

Deler av dagens lovverk for vegtrafikken er basert på menneskelig vurdering med moral og etikk som basislinje (Vegtrafikklovens §1-5). Slike paragrafer kan ikke uten videre oversettes til styringsinstrukser for automatiske systemer.

Dagens ansvarsforhold må gjennomgås og endres.

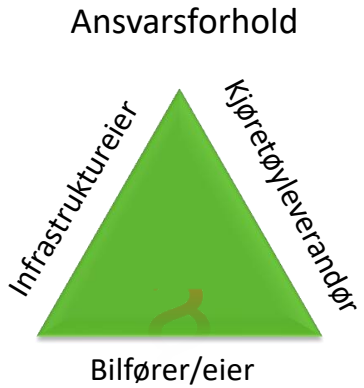

Vegtrafikkloven § 3. Grunnregler for trafikk. Enhver skal ferdes hensynsfullt og være aktpågivende og varsom så det ikke kan oppstå fare eller voldes skade og slik at annen trafikk ikke unødig blir hindret eller forstyrret. Vegfarende skal også vise hensyn mot dem som bor eller oppholder seg ved vegen. Endret ved lov 4 juli 1991 nr.

Utvikling av et METR* system er avhengig av internasjonal harmonisering, standardisering og samarbeid. Norge samarbeider med flere land om dette.

UNECE ISO cen EU

Vi må utvikle et system for en effektiv, pålitelig og sikker distribusjon av elektroniske trafikkreguleringer. Prosjektet har en tett kopling til PKI (Public Key Infrastructure) prosjektet.

ENISA DG JRC

* *METR = Management of Electronic Traffic Regulations*

Tryggere, enklere og grønnere reisehverdag